

כָּךְ יַעֲקֹב אָמַר, חוֹלְקִין דְּנִשְׁיִן וּבְנִין הָא נִסְבִּית בְּהַאי עֲלָמָא, וְאַשְׁתַּלְמְנָא, הֵיךְ אַתְקִיף בְּמִטְרוֹנִיתָא יַתִּיר, אֲלֵא אֶסְלַק מְלִין לְמֵאֲרֵי מִטְרוֹנִיתָא, וְהוּא יַעֲבִיד מַה דְּבַעֵי, וְלֹא יִדְחַל.

כָּךְ יַעֲקֹב אָמַר, חֲלָקִים שֶׁל נָשִׁים וּבָנִים הָרֵי לְקַחְתִּי בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִשְׁלַמְתִּי, וְאֵיךְ אֶתְחַזֵּק בְּגִבְיָהּ יוֹתֵר? אֲלֵא אֶעֱלֶה הַדְּבָרִים לְבַעַל הַגִּבְיָהּ, וְהוּא יַעֲשֶׂה מַה שְׂרִיפָהּ, וְלֹא יִפְחַד.

הָא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (דְּבָרִים ל) וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא, מְאָרִיָּה דְּמִטְרוֹנִיתָא. כְּמַה דְּכְתִיב, (בְּמִדְבָר ל) אִישָׁהּ יְקִימְנוּ וְאִישָׁהּ יִפְרְנוּ. דְּהָא (בְּמִדְבָר ז) פִּלַּת מֹשֶׁה כְּתִיב. וְעַל דָּא, מֹשֶׁה בְּרִיךְ מֵאֵן דְּבַעָא וְלֹא דְחִיל, כְּדֵאוּקִימְנָא. וּבְגִין כָּךְ אָמַר יַעֲקֹב, הָא חֲמִינֵן דְּבָנֵי אֲלִין בְּסִטְרָא דְּדִינָא קִשְׂפָא, (לִיבִיתָה) יִיתֵי מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא וְיִכְרֵךְ לִוְן. מֹשֶׁה וְדָאֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים הָיָה, וְרַעוּתִיָּה עָבִיד בְּבֵיתִיָּה, כְּמַה דְּאֵתְּ אָמַר אִישָׁהּ יְקִימְנוּ. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (בְּמִדְבָר ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וְאִישָׁהּ יִפְרְנוּ. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (בְּמִדְבָר י) וּבִנְחָה יֹאמֶר שׁוֹבָה ה'. וְדָאֵי רַעוּתִיָּה עָבִיד מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא וְלִית דִּימְחֵי בִידֵיהּ. כְּכַר נָשׁ דְּגָזַר עַל אֲנַתְתִּיָּה, וְעָבְדָא רַעוּתִיָּה. וְעַל דָּא יַעֲקֹב אָף עַל גַּב דְּהָוָה אֶחָיד בְּאִילָנָא דְּחַיִּי, לֹא הָוָה מְאָרִי דְּבֵיתָא, אֲלֵא לְתַתָּא, מֹשֶׁה הוּא לְעֵילָא, בְּגִין כָּךְ סָלִיק לִוְן לְמְאָרִיָּה דְּבֵיתָא:

בָּא רָאָה מַה כְּתוּב, (דְּבָרִים ל) וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, בְּעַל הַבַּיִת, בְּעַל הַגִּבְיָהּ, כְּכַתוּב (בְּמִדְבָר ל) אִישָׁהּ יְקִימְנוּ וְאִישָׁהּ יִפְרְנוּ, שְׁהָרִי (שם ז) פִּלּוֹת מֹשֶׁה כְּתוּב. וְעַל כֵּן מֹשֶׁה מְכַרֵּךְ אֶת מִי שְׂרוּפָה פְּלִי פַחַד, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ. וְלִכְּן אָמַר יַעֲקֹב, הָרֵי רְאִיתִי שְׂבָנֵי אֵלֶּה הֵם בְּצַד הַדִּין הַקָּשָׁה, (בִּיאָו) יָבֵא בְּעַל הַבַּיִת וְיִכְרֵךְ אוֹתָם. מֹשֶׁה וְדָאֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים הָיָה, וְרַצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּבֵיתוֹ, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר אִישָׁהּ יְקִימְנוּ, זֶהוּ שְׂפַתְיוֹב (שם ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וְאִישָׁהּ יִפְרְנוּ, זֶהוּ שְׂפַתְיוֹב וּבִנְחָה יֹאמֶר שׁוֹבָה ה'. וְדָאֵי שְׂבַעַל הַבַּיִת עוֹשֶׂה אֶת רַצוֹנוֹ וְאִין מוֹחָה בִּידוֹ, כְּמוֹ לְאָדָם שְׂגוֹזָר עַל אֲשֶׁתּוֹ, וְהִיא עוֹשֶׂה רַצוֹנוֹ. וְעַל כָּךְ יַעֲקֹב, אָף עַל גַּב שְׁהִיָּה אַחוּז בְּעַץ הַחַיִּים, לֹא הָיָה בְּעַל הַבַּיִת אֲלֵא לְמַטָּה. מֹשֶׁה הוּא לְמַעְלָה, וְלִכְּן הֶעֱלָה אוֹתָם לְבַעַל הַבַּיִת.

בְּסוֹדָם אַל תְּבֵא נַפְשֵׁי וְגו', רַבִּי אַבְא פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים כה) סוֹד ה' לִירְאָיו וְגו'. סוֹד ה' לִירְאָיו - הַסוֹד הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה לֹא נִתֵּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵא לְאוֹתָם יְרֵאֵי חֹטָא, וּמִי שֶׁהֵם יְרֵאֵי חֹטָא, מִתְּגַלֶּה לָהֶם סוֹד הַעֲלִיּוֹן שֶׁל תּוֹרָה. וּמִיָּהוּ סוֹד הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה? הָרִי אוֹמֵר זֹאת בְּרִית קֹדֶשׁ, שְׁנִקְרָאת סוֹד ה' בְּרִית קֹדֶשׁ.

שְׂמַעוֹן וְלוֹי הִטְרִיחוּ עֲצָמָם עַל סוֹד זֶה בְּאֲנָשֵׁי שְׂכָם שְׂיִמּוּלוּ

בְּסוֹדָם אַל תְּבֵא נַפְשֵׁי וְגו', רַבִּי אַבְא פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים כה) סוֹד יי לִירְאָיו וְגו'. סוֹד יי לִירְאָיו, רְזָא עֲלָאָה דְּאוּרִיָּתָא, לֹא יְהִיב קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲלֵא לְאִינּוֹן דְּחַלִּי חֹטָאָה. וּמֵאֵן דְּאִינּוֹן דְּחַלִּי חֹטָאָה, אֲתַגְּלִי לִוְן רְזָא עֲלָאָה דְּאוּרִיָּתָא. וּמֵאֵן אִיהוּ רְזָא עֲלָאָה דְּאוּרִיָּתָא, הָוִי אִימָא דָּא אֶת קִימָא קְדִישָׁא, דְּאִקְרִי סוֹד יי בְּרִית קֹדֶשׁ. שְׂמַעוֹן וְלוֹי, אֲטְרַחוּ גְרַמֵּיהוּ עַל הָאֵי סוֹד,

בְּאֲנָשֵׁי שְׁכֶם, דִּיגְזֹרוּן גְּרַמְיֵיהוּ וַיִּקְבְּלוּ
עֲלֵיהוֹן הָאִי סוּד. וַקָּרָא אֶסְהִיד, בְּמִרְמָה. תו
בְּעוֹבְדָא דְזִמְרֵי בֶן סְלוּא, דְּפָסֵל הָאִי סוּד.
וַיַּעֲקֹב אָמַר בְּסוּדָם אֵל תְּבֹא נַפְשִׁי. מָאִי
נַפְשִׁי. דָּא נַפְשָׁא דְעָאֵלֵת וְאַתְאַחַדַת בְּבִרִית
עֲלָאָה לְעֵילָא, וְאַקְרִי נַפְשׁ צְרוּרָא דְחַיִּי.

בְּקַהֲלָם אֵל תַּחַד כְּבוּדֵי. הָא אֻקְמוּהָ, כְּמָה
דְּאַתָּ אָמַר, (במדבר טו) וַיִּקְהַל עֲלֵיהֶם

קִרְח. אֵל תַּחַד כְּבוּדֵי, דָּא כְבוּד יִשְׂרָאֵל סְתָם.

וְעַל דָּא לָא בְּרִיךְ לֹוֹן אַבוּהוֹן, בְּגִין דְּסָלִיק
לֹוֹן לְמֹשֶׁה. רַבִּי חַיִּיא אָמַר, מְהֵי קָרְאִי (חסר)

(ובגני כד) (ס"א משמע) דְּלָא אַתְאַחִיד דָּא כְּדָא,

וְאַצְטְרִיךְ הַכִּי. וְעַל דָּא אֵית בֵּיהַ כְּלָא, וְלִית

לָךְ דְּרָא בְּעֵלְמָא, דְּלָא נַחְתָּא דִּינָא דְלֵהוֹן

לְקַטְרְגָא בְּעֵלְמָא וְאַסְגִּיאֻ מְהֵדְרֵי עַל

פְּתַחֲיֵיהוּ דְבְּנֵי נַשָּׂא, הָא לָךְ כְּלָא. (ס"א הָא לְכַבֵּל

: הָא)

יְהוֹנָדָה אַתְהָ יוֹדוּף אַחִיף יְדָךְ בְּעַרְףְּ אִיבִיךָ

וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (תהלים קד) עֲשֵׂה יְרַח

לְמוֹעֲדִים וְגו'. עֲשֵׂה יְרַח בְּגִין לְקַדְשָׁא בֵּיהַ

רִישׁ יְרַחִין, וְרִישׁ שְׁתִּין. וְלַעֲלָמִין סִיְהָרָא לָא

נְהִיר אָלָא מְשַׁמְשָׁא, וְכַד שְׁמַשָּׁא שְׁלִיט,

סִיְהָרָא לָא שְׁלִטָא. כַּד אַתְפְּנִישׁ שְׁמַשָּׁא, כְּדִין

סִיְהָרָא שְׁלִטָא, וְלִית חוּשְׁבֹן לְסִיְהָרָא אָלָא כַּד

אַתְפְּנִישׁ שְׁמַשָּׁא.

וְתַרְוֵוּיֵיהוּ עֶבֶד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַנְהָרָא.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיִּתֵּן

אַתְם אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ

וְגו'. וְהָיוּ לְאוֹתוֹת, אֲלִין שְׁבַתוֹת, דְּכְּתִיב,

(שמות לא) כִּי אוֹת הִיא. וְלְמוֹעֲדִים, אֵינֹוֹן יוֹמִין

טְבִין. וְלַיָּמִים, אֲלִין רִישֵׁי יְרַחִין. וְלְשָׁנִים,

אֲלִין רִישֵׁי שָׁנִין. דְּלֵהוֹוֹן אוֹמוֹת הָעוֹלָם

עֶבְדִין חֲשְׁבֹן לְשְׁמַשָּׁא, וַיִּשְׂרָאֵל לְסִיְהָרָא.

עֲצָמָם וַיִּקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם סוּד זָה,
וְהַפְּסוּק מְעִיד שְׁבַמְרָמָה. וְעוֹד,
בְּמַעֲשֵׂה זִמְרֵי בֶן סְלוּא שְׁפָסֵל
אֶת הַסוּד הַזֶּה. וַיַּעֲקֹב אָמַר,
בְּסוּדָם אֵל תְּבֹא נַפְשִׁי. מִי זֶה
נַפְשִׁי? זֶה נַפְשׁ שְׁנַכְנֶסֶת וְנֶאֱחָזֶת
בְּבִרִית הָעֲלִיּוֹנָה לְמַעְלָה,
וְנִקְרָאת נַפְשׁ צְרוּר הַחַיִּים.

בְּקַהֲלָם אֵל תַּחַד כְּבוּדֵי, הָרִי

פְּרִשׁוּהָ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (במדבר טו)

וַיִּקְהַל עֲלֵיהֶם קִרְח. אֵל תַּחַד

כְּבוּדֵי - זֶה כְבוּד יִשְׂרָאֵל סְתָם.

וְלָכֵן לָא בְּרַךְ אוֹתָם אַבְיָהֶם,

מִשּׁוּם שְׁהַעֲלָה אוֹתָם לְמֹשֶׁה.

רַבִּי חַיִּיא אָמַר, מְהַפְּסוּקִים הִלְלוּ

(ומשום כד) [משמע] שְׁלָא נֶאֱחָזֶת זָה

כְּזָה, וְהַצְטְרַךְ כְּךָ. וְלָכֵן יֵשׁ בּוֹ

הַכֵּל, וְאֵין לָךְ דוֹר בְּעוֹלָם שְׁלָא

יֵוֹרֵד דִּין שְׁלָהֶם לְקַטְרְגָא בְּעוֹלָם,
וּמִתְרַבִּים הַמְחַזְזִים עַל הַפְּתַחֲחַיִים

שֶׁל בְּנֵי אָדָם. הִנֵּה לָךְ הַכֵּל (וְהַכְּנֵד

יְהוֹ).

יְהוֹנָדָה אַתְהָ יוֹדוּף אַחִיף יְדָךְ

בְּעַרְףְּ אִיבִיךָ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פְתַח,

(תהלים קד) עֲשֵׂה יְרַח לְמוֹעֲדִים

וְגו'. עֲשֵׂה יְרַח, כְּדִי לְקַדְשׁ בּוֹ

רִישֵׁי חֲדָשִׁים וְרִישֵׁי שָׁנִים.

וְלַעֲלָמִים הַלְבְּנָה מְאִירָה רַק מִן

הַשָּׁמַשׁ, וְכַשְׁשׁוּלְטַת הַשָּׁמַשׁ -

לָא שׁוּלְטַת הַלְבְּנָה, וְכַשְׁמַתְכַנְסַת

הַשָּׁמַשׁ, אֲזִי שׁוּלְטַת הַלְבְּנָה, וְאֵין

חֲשְׁבֹוֹן לְלְבָנָה אָלָא רַק

כַּשְׁמַתְכַנְסַת הַשָּׁמַשׁ.

וְשָׁנֵיהֶם עֲשֵׂה הַקַּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

לְהָאִיר, זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית א)

וַיִּתֵּן אֶתְם אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם

לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ וְגו'. וְהָיוּ

לְאַתֹּת - אֲלוֹ שְׁבַתוֹת, שְׁכַתוּב

(שמות לא) כִּי אוֹת הִיא. וְלְמוֹעֲדִים

- אֲלוֹ יָמִים טוֹבִים. וְלַיָּמִים - אֲלוֹ

רִישֵׁי חֲדָשִׁים. וְלְשָׁנִים - אֲלוֹ

רִישֵׁי שָׁנִים. שְׁיֵהִיו אֲמוֹת הָעוֹלָם

עוֹשִׂים חֲשְׁבֹוֹן לְשְׁמַשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל

לְלְבָנָה.

וְאוֹלָא הָא, פִּי הָא דְאָמַר רַבִּי אֲלֵעָזַר, כְּתִיב,
 (ישעיה ט) **הַרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹו הַגְּדִלְתָּ**
הַשְּׁמָחָה. הַרְבִּיתָ הַגּוֹי, אֲלֵיךְ יִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב
בְּהוּ (דברים ד) פִּי מִי גוֹי גְדוֹל. וְכְתִיב, (דברי הימים א
יז) גוֹי אֶחָד בְּאַרְצָךְ. לֹו, בְּגִינִיָּה. הַגְּדִלְתָּ
הַשְּׁמָחָה (מִשְׁש), דָּא סִיְהָרָא, דְּאִתְרַבִּיאת
בְּנֵהוּרָא בְּגִינִיָּהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. אוֹמוֹת הָעוֹלָם
לְשִׁמְשָׁא, וְיִשְׂרָאֵל לְסִיְהָרָא, הִי מְנַיִיָּהוּ עֲדִיף.
וְדָאִי סִיְהָרָא (דף קל"ז ע"א) לְעֵילָא, וְשִׁמְשָׁא
דְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם, תְּחֹות הָאִי סִיְהָרָא הוּא,
וְהוּא שְׁמִשָּׁא מֵהָאִי (ס"א ספרא) סִיְהָרָא נְהִיר.
חֲמִי מַה בֵּין יִשְׂרָאֵל, לְהוּ. יִשְׂרָאֵל אֶחֱידוּ
בְּסִיְהָרָא, וְאִשְׁתְּלִשְׁלוּ בְּשִׁמְשָׁא עֲלָאָה,
וְאִתְאַחְדוּ בְּאַתֵּר (בֵּיה) (ס"א דְּנִהִיר לְשִׁמְשָׁא) דְּנִהִירָא
מְשִׁמְשָׁא עֲלָאָה, וּמִתְדַבְּקֵן בֵּיה, דְּכְתִיב, (דברים
ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם
הַיּוֹם.

וְזֵה הוֹלֵךְ כְּמוֹ שְׁאֵמַר רַבִּי אֲלֵעָזַר,
 כְּתוּב (ישעיה ט) הַרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹו
 הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה. הַרְבִּיתָ הַגּוֹי -
 אֵלֹו יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתוּב בְּהֶם (דברים ד)
 כִּי מִי גוֹי גְדוֹל, וְכַתוּב גוֹי אֶחָד
 בְּאַרְצָךְ. לֹו - בְּשִׁבְלֹו. הַגְּדִלְתָּ
 הַשְּׁמָחָה [מִשְׁש] - זֹו הַלְּבָנָה
 שְׁמִתְגְּדִלְתָּ בְּאוֹר בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל.
 אֲמוֹת הָעוֹלָם לְשִׁמְשָׁא, וְיִשְׂרָאֵל
 לְלְבָנָה, אֵינָה מֵהֶם עֲדִיף? וְדָאִי
 הַלְּבָנָה לְמַעְלָה, וְהַשְּׁמִשָּׁא שְׁל
 אֲמוֹת הָעוֹלָם תַּחַת הַלְּבָנָה הוּא,
 וְאוֹתוֹ הַשְּׁמִשָּׁא מִזֹּו [הַעִיר] הַלְּבָנָה
 מְאִיר.

רְאָה מַה בֵּינֶם לְבֵין יִשְׂרָאֵל.
 יִשְׂרָאֵל אֶחָדִים בְּלְבָנָה,
 וְהַשְּׁתְּלִשְׁלוּ בְּשִׁמְשָׁא הָעֲלִינָה,
 וְנִאֲחִזוּ בְּמִקּוֹם [בו] [שְׁמִיָּא לְשִׁמְשָׁא]
 שְׁמִיָּאָה מֵהַשְּׁמִשָּׁא הָעֲלִינָה
 וְנִדְבָקִים בּוֹ, שְׁכַתוּב (דברים ד)
 וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּיה' אֱלֹהֵיכֶם
 חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם.

וְהוֹדָה אֶתְהּ וְגוֹ'. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, מַלְכוּת הַתְּקִימָה לִיהוּדָה,
 וְהִינּוּ מַה שְׁאֲמַרְנוּ, מַהוּ שְׁכַתוּב
 (בראשית כט) הַפַּעַם אוֹדָה אֶת ה',
 מִשׁוּם שֶׁהוּא רְבִיעֵי אוֹדָה אֶת ה',
 מִשׁוּם שֶׁהוּא רְגֵל רְבִיעֵי לַפְּסָא.
 יְהִי זֶה רִשְׁמֵ שְׁל הַשֵּׁם הָעֲלִינָה,
 וּבְמַה נִּשְׁלֵם? בְּה"א [גְּדִלְתָּ], וְהִינּוּ
 ה"א אֶחְרוּנָה שְׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ,
 הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ נִשְׁלֵם בְּאוֹתֵיּוֹתָיו,
 וְקִשְׁר שְׁאוּחַז אוֹתָן, עַל כֶּף יוֹדוּף
 אֶחֱידָה, שְׁהַמְלָכוּת לְךָ רְאוּיָה
 לְהַתְּקִים וְדָאִי. (הושע יד) וְיִהוּדָה
 עַד רֹד עִם אֵל וְעִם קְדוֹשִׁים
 נֶאֱמָן. מִי הַקְּדוֹשִׁים? אֵלֹו
 קְדוֹשִׁים עֲלִינָה, שְׁכַלְמֵ מוֹדִים
 לֹו וְשִׁמּוֹ אוֹתוֹ נֶאֱמָן, לְכֵן הוּא
 רְאוּשׁוֹן בְּכָל, הוּא מְלָךְ עַל כָּלָם.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים מה)
 כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלָךְ פְּנִימָה. כָּל
 כְּבוֹדָה - זֹו כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל. כְּבוֹדָה
 - מִשׁוּם שֶׁהוּא כְּבוֹד, זֶה עַל זֶה.

וְהוֹדָה אֶתְהּ וְגוֹ'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מַלְכוּ
 לִיהוּדָה אֶתְקִימִים, וְהִינּוּ דְאֶמְרִינָן,
 מֵאִי דְכְתִיב, (בראשית כט) הַפַּעַם אוֹדָה אֶת ה',
 בְּגִין דְּאִיְהוּ רְבִיעֵאָה, אוֹדָה אֶת ה', בְּגִין
 דְּאִיְהוּ רְגֵל רְבִיעֵאָה לְכַרְסִיא. יְהִי'ו, דָּא
 רְשִׁימָא דְשִׁמְשָׁא עֲלָאָה, וּבְמַה אֲשְׁתְּלִים, בְּה"א
 (ס"א גְּדִלְתָּ), וְהִינּוּ ה"א בְּתֵרָאָה דְשִׁמְשָׁא קְדִישָׁא.
 שְׁמִיָּא קְדִישָׁא שְׁלִים בְּאַתְרוּי, וְקִשְׁר דְאֶחֱיד
 לֹון, עַל דָּא יוֹדוּף אֶחֱידָה, דְּמַלְכוּ לְךָ אִתְחַזְיָא
 לְאַתְקִימָא וְדָאִי. (הושע יב) וְיִהוּדָה עַד רֹד עִם
 אֵל וְעִם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן, מָאן קְדוֹשִׁים, אֲלֵיךְ
 קְדוֹשִׁים עֲלִינָה, דְּכָלְהוּ אוֹדָן לְגַבִּיָּה,
 וְשׁוּיָה נֶאֱמָן, בְּגִין כֶּף הוּא קְדִמָּאָה בְּכוֹלָא,
 הוּא מַלְכָּא עַל כָּלָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים מה) כָּל כְּבוֹדָה
 בַּת מְלָךְ פְּנִימָה. כָּל כְּבוֹדָה, דָּא כְּנִסְתָּ

ישראל, כבוד, בגין דאיהו כבוד, דא על דא, דא דכר, ודא נוקבא (ס"א דא נוקבא), ואתקרי כבודה. בת מלך, היינו בת שבע, בת קול דאיהו קול גדול, והאי מלך עלאה הוא. פנימה, בגין דאית מלך דלאו איהו לגו פוותיה, והאי כבודה בת מלך.

ממשבצות זהב לבושה, בגין דאתלבשת ואתאחדת בגבורתא עלאה, והאי, אוף נמי מלך אקרי, ובגינה קיימא ארעא. אימתי, בשעתא דאתאחדת במשפט. פמה דאת אמר, (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ודא קרינן מלכו דשמיא, ויהודה אתאחיד בה, וירית מלכותא דבארעא.

רבי (אבא) יהודה ורבי יצחק הו קאזלי בארעא. אמר רבי יצחק, נפתח במלי דאורייתא וניזיל. פתח רבי יצחק ואמר, (בראשית א) ויגרש את האדם וישבן מקדם לגן עדן וגו'. האי קרא אוקמוה חברייא. אבל ויגרש, פבר נש דגרש לאנתתיה, את האדם דייקא.

תא חזי, רזא דמלה, אדם פמה דחטא אתפס, וגרים מותא ליה ולכל עלמא, וגרים לההוא אילנא דחטא ביה תירוכין, לאתרכא ביה, ולאנתרכא בבנוי לעלמין. הדא הוא דכתיב, ויגרש את האדם, את דייקא, פמה דכתיב, (ישעיה ז) ואראה את ה'. אוף הכי את האדם.

וישבן מקדם לגן עדן וגו', האי לתתא. וכמה דכרוכים לעילא, אית פרוכים לתתא, והאי אילנא אשרי עלייהו. ואת להט החרב המתהפכת, אינון טפסי דשלהובי דאשא, מההוא חרבא דמתלהטא. המתהפכת, דא האי חרבא, דינקא בתרין סטרין, ואתהפכא מסטרא דא לסטרא אתרא.

זה זכר וזו נקבה (ווי נקבה), ונקראת כבודה. בת מלך - הינו בת שבע, בת קול שהוא קול גדול, וזהו מלך העליון. פנימה - משום שיש מלך שאינו לפנינו פמותו, וזו כבודה בת מלך.

ממשבצות זהב לבושה, משום שהתלבשה ונאחדה בגבורה עליונה, וגם זה נקרא מלך, וכשבילה עומדת הארץ, מתי? בשעה שנאחדת במשפט, כמו שנאמר (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ולזו קוראים מלכות השמים, ויהודה נאחז בה, וירש המלכות שבארץ.

רבי [אבא] יהודה ורבי יצחק היו הולכים בדרך. אמר רבי יצחק, נפתח בדברי תורה ונלך. פתח רבי יצחק ואמר, (בראשית א) ויגרש את האדם וישבן מקדם לגן עדן וגו'. פסוק זה בארוהו החברים, אבל ויגרש, כמו בן אדם שמגרש את אשתו, את האדם דוקא.

בא ראה סוד הדבר, אדם נתפס במה שחטא, וגרם מות לו ולכל העולם, וגרם לאותו עץ שחטא בו גרושים, להגרש בו ולהתגרש בכניו לעולמים. זהו שכתוב ויגרש את האדם, את דוקא, פכתוב (ישעיה ז) ואראה את ה'. אף כאן את האדם.

וישבן מקדם לגן עדן וגו' - זה למטה. כמו שכרוכים למעלה, יש פרוכים למטה, והשרה העץ הזה עליהם. ואת להט החרב המתהפכת אלו דגמת שלהבת של אש מאותה החרב שמתלהטת. המתהפכת - זו החרב הזו, שיונקת בשני צדדים, ומתהפכת מצד זה לצד אחר.

דאשא, מההוא חרבא דמתלהטא. המתהפכת, דא האי חרבא, דינקא בתרין סטרין, ואתהפכא מסטרא דא לסטרא אתרא.